

Tematické okruhy k souborné zkoušce z dějin 20. století:

1. Problémy periodizace XX. století
2. Soudobé dějiny. Historikerstreit
3. Základní proměny společnosti evropské civilizace v průběhu XX. století
4. Kultura jako reflexe dějin XX. věku. Kultura a moc. Kultura a fenomén masovosti.
5. První světová válka jako formující zkušenost revoluce hodnot
6. Vymezení střední Evropy ve XX. století
7. Nacionalismus, typy, význam a způsoby řešení národnostních konfliktů
8. Migrace jako charakteristický fenomén XX. století. Typy, příčiny a důsledky.
9. Globalizace
10. Vědecko-technologický pokrok a jeho role v dějinách XX. století.
11. Role náboženství a náboženských institucí v evropských a mimoevropských společnostech.
12. Problém tzv. globalizace ve 20. století (ekonomika, ideologie, kultura, životní styl)
13. Průběh a rozhodující ekonomické, politické a vojenské momenty první světové války
14. Versailleský systém jako projekt nového světového pořádku. Očekávání, problémy a výsledky
15. Konference, reparace, bezpečnost, společnost národů. Snahy o větší bezpečnost a ekonomickou spolupráci v Evropě.
16. Demokratizace evropských společností, totalitní a autoritativní ideologie jako alternativa k demokratickému uspořádání společností. Role ideologií.
17. Mezinárodní vztahy a politika před a v průběhu II. světové války
18. Vývoj evropských velmocí v meziválečném období (Anglie, Francie, Británie, Německo, Itálie)
19. Středoevropské státy 1918-1945. Mezi demokracií a totalitou.
20. Průběh a rozhodující ekonomické, politické a vojenské momenty druhé světové války
21. Změny v rozložení moci ve světové politice ve XX. století
22. Výsledky II. světové války, nové uspořádání světa, otázka poválečného Německa
23. Formování tzv. východního bloku. Stalinizace zemí střední a východní Evropy.
24. Poválečná obnova západní Evropy. Politické uspořádání a vývoj v jednotlivých státech
Hospodářský zázrak vs. hospodářské problémy.
25. Základní vývojové momenty projektu evropské politické a hospodářské integrace
26. Studená válka do poloviny 50. let
27. Uvolňování a krize v mezinárodních vztazích v 50. až 80. letech
28. Mocenský vývoj ve východní Evropě. Krizové momenty komunistických režimů a jejich překonávání. Rozklad komunistické ideologie a moci.
29. Eroze a rozpad koloniálního systému. Problémy a nestabilita nástupnických států.
30. Základní rysy vývoje USA
31. Základní vývojové rysy Ruska, resp. SSSR
32. Základní rysy vývoje Číny
33. Základní rysy vývoje Japonska
34. Základní rysy vývoje Latinské Ameriky
35. Blízký a střední východ

36. Základní rysy ekonomického vývoje po první světové válce
37. Základní rysy ekonomického vývoje po druhé světové válce

1. Periodizace českých/československých dějin XX. století
2. Tzv. bílá místa na mapě českých dějin 20. století
3. Soudobé dějiny v českém prostředí, vymezení, témata
4. Důležité zdroje pramenů k českým dějinám XX. století
5. Vznik samostatného Československa
6. Podoba a vývoj poměru mezi Čechy a Slováky
7. Vztahy mezi Čechy a Němci, jejich vývoj a vyústění
8. Národnostní a religiózní situace v meziválečném Československu
9. Podkarpatská Rus
10. Vývoj státní správy a územně-administrativního uspořádání v letech 1918-1989
11. Československá zahraniční politika 1918-1938
12. Československo součástí střední Evropy, vztahy se sousedními státy
13. Ústava a politický systém první republiky. Politické strany
14. "Hrad" a "Pětka"
15. Nejdůležitější momenty politického soupeření ve 20. letech
16. Ekonomický vývoj meziválečné ČSR, sociální otázka
17. Československá krize
18. Komunismus a fašismus na československé politické scéně
19. Společnost za první republiky
20. Věda a technika
21. Kultura a školství
22. Politická krize a rozpad první ČSR
23. Politika a společnost v období tzv. druhé republiky
24. Okupace Československa, nacistická politika a způsob správy Protektorátu a území přivtělených k říši.
25. Slovenský stát (1939-1945) a jeho role v nacistickém uspořádání střední Evropy
26. Česká společnost za okupace. Problematika odboje a kolaborace
27. Obnova československého státu v zahraničí, zahraniční odboj
28. Osvobození Československa, vznik, podoba a základní problémy „lidové demokracie“ v období tzv. třetí republiky
29. Národní a sociální revoluce. Nucené a řízené migrace obyvatel a přesuny majetku.
30. Československo součástí sovětské sféry vlivu, nástup komunismu k moci
31. Padesátá léta – konsolidace komunistické moci a řízená transformace společenských a ekonomických struktur. Problematika třetího odboje. Přetrvávání stalinismu

32. Šedesátá léta – pokus o reformu systému a její problémy. Východiska, průběh a konec tzv. Pražského jara
33. Období „normalizace“. Exil a disent po roce 1968
34. Proměny společnosti a každodenního života po druhé světové válce
35. Věda, školství a kultura po druhé světové válce